

LBRIS

We know
books

RÉMY LASOURCE

ÎMPUȘCĂTURI PE SUB NEOANE

Traducere din limba franceză și note de Edith Negulici

t...

TRITONIC

Tritonic Books

București - 2022

În oraş, tre' să fii negru sau magrebian², da' nu alb. Ca alb ești un biet amărăștean. Mi-ar fi plăcut să fiu negru și am constituția tipică, umeri lați de bodyguard și, la 18 ani, ridic 105 kile, când stau pe spate. Sunt un malac. Nu-mi lipsesc decât abdominalii. Și dau bine și cu pumnul și cu piciorul'.

Când ai imigrat în oraş, poți baga melodia: „Io-s cu origini, o cultură valabilă“, nu că mă trag din acest oraş de căcat, se-nțelege. Când ești alb și nu te-ai născut în cartier sau pe-acolo doar ești un ratat, un țărănoi adevărat; pe când dac-ai fi imigrat, era altceva, n-aveai de ales pe vremea aia obișnuiau să-i închidă în ghetouri; când ești negru sau magrebian, e doar că ești discriminat. Atunci, un alb ca mine tre' să fie tare. Și apoi, cu căcaturile maică-mii și ciordeala mea de prin portiere, mi-am făcut o reputație de bandit singuratic și asta mi-a adus respect. E tot ce vreau. Da' tot-aș fi preferat să mă nasc negru.

Totuși, Moussa și Saïd sunt doi tipi valabili. Nu-s nici prea duși pe ulei și nici băgați până-n gât în căcaturi, ca alții care au devenit penali pe bune.. Nu, ei sunt la fel ca mine, supraviețuiesc cu mici găinării.

– În seara asta, am o chestie de sărbătorit. Baftă la vânat, fac cinste la MCM café.

Par să câiți și întrezăresc o strălucire festivă în noaptea asta plictisitoare. Moussa-mi dă un ghiont în umăr, iar Saïd ne roagă să-l așteptăm, pleacă să-și căute pilulele în bârlogul lui.

² *Beur* este un termen colocvial, uneori considerat peiorativ, în limba franceză, desemnând persoanele născute în Europa ai căror părinți sau bunici sunt imigranți din Magreb. (n.tr.)

Prin fața ochilor noștri defilează o lungă paradă de gări luminate într-un alb orbitor, o aureolă electrică se străduiește să curețe cu grație gropile de gunoi unde ne îngrămădesc. În spate, zărim siluetele în penumbră ale turnurilor cu ferestre galben-portocalii, ce dorm impunătoare precum munții retrași în singurătatea nopții.

Săid e încântat de povestea aventurilor mele, da' eu nu sunt din ăia care fac pe nebuni, sunt mai degrabă genul care nu bagă în plus, doar caut parteneri pentru viitor. Și știu că Saïd n-are tupeu deocamdată, dar tre' doar să-l învăț cu răbdare, să-l antrenez. Moussa și Saïd sunt doi tipi sinceri ca mine, adică au conștiință morală, băieți buni, sufletești, nu-s niște distruși, nebuni, impostori. Vor doar s-o scoată la capăt. Și să fii bandit e-o treabă serioasă, cu simț etic. Iată ce le spun. Mai mult, aș adăuga că diferența dintre etică și morală e că etica vine din inimă, dintr-un cod de conduită autoimpus față de viețile altora, în timp ce morală e rodul regulilor pe care ți le impune un grup de oameni. Am citit asta înainte de bac, într-un interviu al lui Paul Ricœur⁴. Îmi place să le împărtășesc ceea ce știu, pen' că și ei fac la fel.

– Etica e ceea ce-mi interzic să fac, cum ar fi să trag o flegmă pe mecla unei victime sau să fur de la puști, iar morală e ceea ce ne impune societatea noastră represivă, care ne discriminează și ne interzice să ieșim la liman și, dintr-o dată, morală nu-i corectă, nu-i etică.

– Nu cumva avem de ales? întrebă Moussa.

³ RER D tren suburban linia D. Leagă Orry-la-Ville și Creil în nord de Melun, Corbeil-Essonnes și Malesherbes în sud, trecând prin inima Parisului. (n.tr.)

⁴ Paul Ricœur - important filozos francez contemporan. Studiile sale abordează, din perspectiva hermeneuticii, deopotrivă limbajul, literatura, religia și fenomenele sociale. (n.tr.)

– Ne supunem unei stări de lucruri, aparținem unei clase sociale inferioare în care nu mai suntem egali cu concetățenii noștri, în plus, se așteaptă de la noi să acceptăm suferința care ni se impune. Asta e morală societății noastre și ea are judecători, polițiști și toată lumea aia bună, care să ne închidă gura. Dar suntem liberi și putem face alegeri. De exemplu, putem alege s-o scoatem la capăt, așa cum fac eu, în timp ce aștept să mă îmbogățesc. Și, de aceea, ne putem gândi să ne unim forțele, să dăm mici lovituri premeditate, fără riscuri, demne să fie povestite și din care să scăpăm cu viață, nu să furăm mobilul unui puști. Știm că bărbații născuți și crescuți în oraș n-au de lucru. Doar fetele se descurcă, ele nu bagă companiile-n sperieți.

– Mda, spune Saïd. În același timp, există o grămadă de prăbușiți în oraș și nimeni care să ne ajute.

– E de reflectat la asta, răspunde Moussa.

Par fericiți de felul cum mă descurc, acum știu că se vor da pe brazdă. Nu trebuie să-i prezez. Gara de Nord. Pereți cu mozaic portocaliu. O grămadă de găști de borfași mișună p-aici. Aici tre' să fim atenți.

Înainte să intru în cafeneaua MCM, cumpăr de la arab o sticlă de whisky pe care o golim într-alta de cola, totul amestecat. Bem cu înghițituri mici, ne relaxează. Încep să mă simt bine, ușor, și apoi toate luminile și clădirile astea frumoase arată super, sunt făcut să lucrez și să mă adăpostesc în asemenea locuri.

Futu-i, îmi vine să mă piș, am senzația că mă scap pe mine și nu mă mai pot ține, repede, e timpul să mi-o scot și să stropesc în cercuri zidul de beton. Râd în hohote. Ceilalți râd în spatele meu. Sunt fericit. Lucrurile se incing. Încep să agăț gagici pe stradă. „Uff, ce, le vorbesc urât? Ce, sunt

URDIS | We know

fraiere, n-au văzut niciodată gangsteri? Put, sunt urât sau ce? Hai să bem ceva, pipițo!”

Moussa mă calmează.

Ajungem la bar înfierbântați. Gagicile sunt bune acolo. Saïd ne dă fiecăruia câte-un ecstasy. Simt cât de mult viața mea de zi cu zi și nesfârșitele obligații și responsabilități față de mama mă strivesc sub greutatea lor; n-am chef de toate rahaturile astea, trebuie să mă car de aici, dar unde să merg? Viața mea e, totuși, aici.

Să petrecem, e ecsta...! Da, simt explozii de plăcere pe limbă și mi se preling prin creier conduse de o inimă care bate singură ca nebuna, în timp ce totul se relaxează în sfârșit. Oau, artificii, culorile cresc în intensitate și devin neclare, iar corpul meu e mai flexibil, mai mișto, zgomotele sunt mai puternice, dar nu mă deranjează, le simt vibrând în mine și dansez într-un vis care-mi oferă o perspectivă diferită asupra realității, un zâmbet larg pe buze, fluturându-mi brațele ridicate spre cele ale prietenilor mei, încercând să atingem luminile, gesticulând ca niște idioți și totuși asta vrem să facem în viață, să ne ridicăm brațele ținându-ne de mână, pentru că suntem frați.

Când ies din cafenea mi-e frig și mă simt, succesiv, deprimat, fericit, neliniștit și optimist, ei bine, nu prea sunt în apele mele. Lângă Pigalle căutam să mâncăm un kebab.

Văd o curvă de culoare, destul de tânără și de drăguță. „Iat-o pe micuța mea prietenă”, le declar băieților.

– Veți vedea, o să-mi plătesc partida, dar merg s-o agăț și să-i dau întâlnire. E genul meu.

Îmi umflu pectoralii adunându-mi toată energia rămasă și merg mai departe clătinându-mă ca un boxer, ca Rocky Balboa. O întreb cât costă. Îi strecur o bancnotă. Ea mă duce pe o alee lăturalnică. Are un zâmbet dezarmant și

șolduri care se unduiesc ca într-un dans primitiv. Încep să vorbesc excitat și beat, în timp ce încerc să-mi limpezesc mintea, ca să-mi etalez farmecul.

– La naiba, ești frumoasă. Ascultă, știi că mereu am visat să fiu negru, ca tine. Ești frumoasă și te iubesc, m-auzi?

Ea zâmbește, cu chipul ei frumos, armonios și dinții albi. Câtă grație!

– Ascultă-mă, sunt Yann, știu că sunt beat, totuși îți vorbesc cu luciditate, mă crezi? Sunt beat, dar nu chiar. OK? E amuzant că sunt excitat, eram beat puțin mai devreme, apoi te-am văzut și mi-a venit mintea la cap, ascultă-mă iubito, pentru mine treaba e serioasă, oare ar putea fi și pentru tine? Nu mai zâmbi așa, mă înnebunești, iubita mea. Pot să-ți spun iubita mea? Sărută-mă, nu-ți săruți clienții? Ce dracu', doar te-am plătit, nu? Sărută-mă pe gură și te iau de soție. OK, nu-ți săruți clienții, înțeleg, respect, respect. Da' io te iubesc, îți jur și știu că arăt ca un tâmpit.

Îi mângâi umerii și-i scot geaca, i-o arunc pe jos. Ea-mi zâmbește în timp ce-și fixează ochii într-ai mei, eu îi las să alunece bretelele de la maiou și-i descopăr sutienul alb pe pielea de abanos. Dumnezeuule, mi se scoală rău de tot. Îi devorez umărul și gâtul, simt că sunt beat criță, da' îi iau mâna și i-o așez pe sculă, vreau să mi-o frece, hai, ia-o, urlu la ea fără suflare, dar înainte mă ridic și-i cobor sutienul pe sânii mici, cu sfârcurile ascuțite. Sunt fericit, da-mi dau seama într-o clipă că sunt un tip sărac, de ce m-ar iubi altfel decât pentru banii mei? Hai, e-o tâmpenie. Îi mângâi obrazul și începe să mă sugă pe străduța asta luminată. Futu-i, e meserie!

Mai departe, aud zgomotul mulțimii de pe bulevard, petrecăreții ies din baruri, văd oamenii care fumează sub lumina neanelor, îmi ridic capul care se leagănă periculos spre lămpi și nimbul lor e strălucitor învăluit în frigul

noptii, picioarele mi se clătină și soldurile mi se balansează la dreapta, la stânga, fără să-și găsească echilibrul. Sunt liber așa departe de orașul meu.

– La naiba, e bine, dar să știi, ce ți-am spus adineauri e adevărat, te iubesc, ascultă: noaptea e mai frumoasă, noaptea e pentru zâne, tu ești micuța mea zână din Africa.

Dar acum nu mai înțeleg nimic, exact când îmi spun că e o fată bună și că mi-aș fi dorit să nu fie o curvă, ci prietena mea adevărată, iar eu să fiu un tip care are un job, ejaculez fără avertisment pe părul ei creț; lipicioasă și urât mirositoare, s-a-mprăștiat peste tot, nu mai sunt excitat.

Îmi vărs mașele fără să-mi dau seama, spasmul îmi întoarce stomacul pe dos, îmi explodează pe buze și nu pot face nimic. Vomit totul pe ea; în timp ce se ridică, îmi trage un genunchi în vintre și, rostogolindu-mă pe jos, privesc nimburile luminoase căutând stelele, dar aici la Paris nu se văd, știu, pentru asta trebuie să pleci la țară. Futu-i, mă ridic în genunchi, dar vărs al doilea jet de lavă acidă pe trotuar; am gura deschisă fără să respir, ca un pește cu mucozități lipicioase, dezgustătoare, gâfâi după aer, mă sufoc, ridic privirea în lacrimi spre ea care pleacă în timp ce se termină de îmbrăcat în liniște, de parcă totul e firesc, de parcă n-am fi schimbat nicio trăire omenească, și atunci înțeleg că-i sunt indiferent, că nu sunt decât un număr, unul care, pe deasupra, i-a mai și borât în păr.

– Te iubesc, curvă proastă, întoarce-te, te iubeeeeesc!

Mă trezesc cu lacrimi în ochi, îmi curg balele ca unui nebun, dar durerea din vintre mă înflăcărează și transpir livid, tot corpul mi-asudă și-mi tremură, pe antebrate mi se preling picături de sudoare murdare, spatele mi-e ud learcă, mâinile-mi tremură și trebuie să mi le sprijin de perete, pe o stradă care se învârte fără oprire.

– Futu-i! O să crăp! zic în timp ce cad și-mi izbesc capul de caldarâm.

Mi-e frig când Moussa și Saïd mă plesnesc. Se distrează acum când îmi recapăt conștiința. Moussa mă ajută să mă ridic și-mi spune:

– Hei, Romeo, ce ne-ai speriat. Ai mutră și etică de Robin Hood care cutreieră singuratic prin păduri, te duci la curve și borăști pe ele.

– Da, știu, o nulitate.

– Da' ai avut o zi grea, înțeleg, spune Saïd. E de la emoții.

– Ce bine că sunteți aici, băieți, mă simt pierdut.

– Doar pentru asta-s prietenii, nu-i așa? Nu-ți face griji, te ducem acasă. Moussa, cât e ceasul?

– Două. Nema metrou. Da' am o idee.

Moussa își scoate joja de ulei îndoită. Căutăm peste tot un Fiat Punto, așa că ne distrăm de minune alergând prin parcuri și pe marginea drumurilor.

– Acolo! Acolo! strigă Saïd, e unul acolo, futu-i, bagați repede!

Ajungem în dreptul frumosului automobil. Moussa ne arată joja de ulei și, ca un magician la spectacol, ne salută, apoi se aplecă peste portieră. Își face de lucru cu încuietorea și clic! Deschide portiera, se așază la volan. Dezactivează alarma și motorul tresare, trezindu-se la viață.

– Haideți, băieți, Moussa-i grozav.

Intru în spate și moralul meu se scufundă, fără niciun motiv. Îi consider pe Saïd și Moussa mai înțelepți decât mine, mai echilibrați. Le spun că-i iubesc și că sunt doar un biet amărât. Ei râd și Moussa, haios, îmi spune c-ai lui sunt împreună, îl iubesc și d-aici toată diferența. Îmi lipesc obrazul de geamul rece; preoții de metal ai templului care străjuiesc trotuarul se înclină deasupra mea să arunce o privire de ciclop în ochii mei și mă prăbușesc pe bancheta din

URDIS

We know

splate unde mă las orbit de aceste priviri orbitoare care-mi cercetează toată suferința, pe fundalul întunecat al nopții fără stele. Țsta e singurul moment de liniște al nopții, este un moment de abandon în care las saliva să-mi curgă și să mi se usuce pe obraz, și acolo, în sunetul motorului mașinii furate care toarce confortabil și e încălzită, privesc noaptea lăsându-mă orbit de lumina neanelor în fiecare secundă, și, astfel, mintea mi se goleşte complet, memoria mi se resetează și exact de-asta am nevoie.

Moussa ne duce într-un mare tur al Parisului. Turnul Eiffel nu mai strălucește din zece în zece minute și totuși e frumos, cu vârful conic arătând spre cer, ca un ideal posibil, aflat la îndemâna tuturor. Mi-ar plăcea să fac parte din lumea oamenilor care lucrează la Paris și care au suficienți bani să se îmbrace; să lucrezi într-un birou înseamnă să fii cineva important.

– Moussa, ești atât de cool. Bagă muzică!

Moussa ne anunță:

– Coloana sonoră de la *Colateral A*, da, am văzut împreună filmul ăsta în care Tom Cruise joacă rolul unui asasin profesionist care trebuie să-și îndeplinească contractul în Los Angeles. Fețele clienților i se perindă în oglinda retrovizoare cum, de altfel, i s-au perindat prin fața ochilor locurile prin care a umblat. Toate se succed fără să lase amintiri relevante și i se șterg din memorie ca și când n-ar fi existat. Toate și totul, până în seara asta. Se urcă într-un taxi și toată acțiunea are loc peste noapte. Taximetristul e luat ostatic și, în cele din urmă, Tom Cruise vrea să-l omoare ca să-și acopere crima, făcând să pară o sinucidere.

Continui:

– Da, îmi plac atmosfera, luminile orașului, noaptea, polițiștii îmbrăcați în cămăși înflorate cu palmierii care flutură în bătaia vântului tropical, e minunat; la un moment

dat, șoferul întâlnește întâmplător un coiot pe marginea drumului și ochii lui reflectă lumina nopții. Și fiara aia e-un simbol, înțelegeți. Nu știu exact ce simbolizează atunci când șoferul o întâlnește, e sau nu sufletul asasinului, deoarece, vedeți voi, coiotul are blana tărcată, la fel cum și Tom Cruise are părul grizonant, sau probabil șoferul vede animalul de pradă care-i anunță alegerea ce i se impune, ca și cum el ar trebui să hotărască dacă va rămâne pradă sau dacă va deveni vânător. De altfel, după ce-a văzut coiotul, șoferul hotărăște să se întoarcă împotriva ucigașului. Futu-i de bun filmu'!

Said îmi spune:

– Îți plac poveștile astea cu gangsteri și violență, așa-i?

– Da, mă fac să visez; dar să fii violent nu este chiar atât de palpitant, crede-mă, genul ăsta de film mă motivează pentru dațile viitoare, când tre'să merg la șutit genți.

Noaptea transmite în surdina zgomotele celor câteva mașini care tulbură liniștea adormită. Mă uit instinctiv la stopurile celor din față, care se aprind când frânează și văd farurile albe care vin din sens opus. Asta mă relaxează. Malurile Senei, Luvrul și, în față, Muzeul Orsay, toate acele sunete liniștitoare din acest Paris simetric și impunător, ca o imagine a frumuseții eterne, nepieritoare, care va rămâne dincolo de viața mea plină de necazuri. Ce bine mă simt cu cei doi prieteni ai mei, căroră le spun:

– Știți ce, băieți? Voi sunteți singura mea familie, mașina asta furată e casa mea, și în afară de asta, pentru mine, e strada. Haide, Moussa, fă-mă fericit și condu-ne prin cartierele frumoase pe care le văd, cartierele unde voi lucra și prin care mă voi plimba între două ședințe.

Sena își desfășoară spatele negru cu solzi aurii ce reflectă luminile Parisului. Noaptea este mai frumoasă, noaptea e pentru zâne, îmi spun, departe de mediul meu rece de beton. Sunt tipi la costum care fumează afară, îi invidiez și,